

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravišтво:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inzerate) se plačuje od četverostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 243.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, dne 23. oktobra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Vabilo na zborovanje slov. napredne mladine

ki se vrši
v nedeljo, 24. oktobra 1909 ob
1. uri pop. v veliki dvorani pri
gosp. Hodniku v Žalcu.

Dnevni red:

1. Pozdrav gostov.
2. Nagovori odposlancev iz raznih krajev.
3. O organizaciji napredne mladine. Govorijo Andrej Oset iz Št. Jurja ob J. in razni drugi mladeniči in mladenke.
4. Pogovor o društvenih pravilih.
5. Volitev odbora.
6. Situacija.

Po zborovanju prijateljski sestanek pri gosp. Hodniku.

Sodelujejo tamburaši „Sl. d. pod. društva“ v Celju, žalski sekstet in razni pevci.

Dan naše mladine.

K jutrišnjemu shodu v Žalcu.

Površnemu poznavalcu naših razmer in našega kmečkega ljudstva se je zdelo po zadnjih deželnozbornih volitvah, da je za vselej pokopana v najlepši in najbogatejši slovenski pokrajini misel svobodnega duševnega in gospodarskega razvoja, da je nad nami za vselej gospodovala črna internacionala s svojimi puhlimi narodnimi frazami in praznimi obljubami nepoučenemu in politično slabo šolanemu kmečkemu ljudstvu. Vendar razmere same so postavile take trditve na laž, so pokazale samo, da se je z njimi podcenjevalo naš narod. Seme napredka, ali vsaj neutešljive želje po napredku je že vsklilo in če so se stari v svoji bojazni pred težkimi boji in novim, dolgotrajnim izobraževalnim delom ustrašili, je buknilo tem silnejše navdušenje mladih na dan, in — rodila se je misel, da se trdno sklenimo mi mladi v mogočno organizacijo, neomajen zid proti domačim zapeljivcem naroda in tujemu, mogočnemu sovražniku!

Spčetka so se oglašili le posamezni klici iz vrst vrlih naših kmeč-

kih fantov in deklet, da si osnujmo po vzgledu češke kmečke mladine lastno mladinsko organizacijo. — Videli smo doma pri svojih političnih nasprotnikih, da z uspehom organizirajo svojo mladino in ji tamkaj napolnjujejo srce s strupenim sovraštvom ne proti tujcu temveč proti domačinu. Kakšno zasmehovanje je to iste vere in naukov krščanstva! Probujene fante in dekleta, ki so to misel začeli, je vodilo torej dvoje želj: vez narodne mladine v trdnem cel Spodnji Štajer obsegajočem društvu in obramba naše mladine pred klerikalizmom.

Predvsem povdarjamo, da bode imela zveza napredne mladine stanovski, kmečki značaj. Cela organizacija bode zasnovana na agrarnem temelju, bode zasledovala poleg narodne predvsem stanovsko vzgojo. Mi moramo zanesiti med kmečko mladeniče in mladenke spoznanje, da je obdelovanje zemlje časten, blagodejen, za obstoj naroda in države potreben posel. Navzlic demokratičnemu duhu našega časa še tiči v narodu mnogo ostankov nekdanjega tisočletnega suženjstva posvetni in duhovni gospodi, misli naš kmet, večji in manjši, da je „zadnji v kalendrih“. Stanovski ponos in samozavest bode zvišala ljubezen do rodne grude, množila veselje do kmečkega dela, utrdila narodno zavest in narodni ponos ljudstva. Kako more biti suženj ali bojazljivec svoboden, kako hlapec vsakemu gospodu dvomljive sorte politično samo odločnoč človek? Na pomankanju lastnega ponosa in samozvesti zidajo klerikalci in Nemci svoje uspehe...

Pa kako hočemo delati mi mladi proti nasprotni sili in pritisku, ako ni ljubezni med nami, ako nismo vsi enakovredni bratje in sestre? Pravi se temu **demokratizem**; naj bo to druga točka našega programa. Ne poznamo med seboj bogatašev ne siromakov, ne fantov od ene in druge fare, vsi smo enaki, vsi se ljubimo, vse nas veže misel, da nas ni mnogo in da je sveto

naše poslanstvo v boju za napredek neodvisnega, svobodnega kmečkega stanu, svobodnega slovenskega naroda.

Oni vojskovodja, ki hoče zmagati, mora imeti trdno **disciplinirano** armado. Nikoli ne sme nobenega manjkati na važnih stražah in postojankah! Mladina, uči se od nasprotnikov! Tretjina, polovica, celo dve tretjini naših kmečkih ljudi manjka pri volitvah, skoro vsi manjkajo povsod, kjer je treba stati na braniku za naše stanovske, narodne pravice! Niso se privadili redu, ne zavedajo se svoje dolžnosti. Mladina ne stori enako! Mladinska organizacija vzgoj in krepí čut skupnosti, discipline. Dvignenje čustva, da ima vsak slovenski človek dolžnosti do svojega naroda in narodne stranke, ki najboljše tolmači ljudske želje in potrebe, je ravnotako potrebno kakor splošno dvignenje morale, ublaženje šeg in navad. Slovenski kmečki človek bodi izobražen, samozavesten, plemenit! Kot mal narod moramo poznati tudi potrebe malega naroda — pri nas mora biti vsak človek na svojem mestu!

Ako povdarjamo svojo stanovsko vzgojo, nočemo reči, da bi opustili **narodno**. Kako lepo te dirne, ako vidiš narodno zavednega ponosnega fanta, ako slišiš rdečelično mladenko govoriti, da je zavedna Slovenka! Gojili bomo to stran našega programa, a brez strasti, brez puhlic; ne bomo se nikoli bali po zaslužanju ožigosati narodnih grehov tuintam, ne bomo se nikoli dali izrabljati v imenu tega, kar nam je najsvetejše, v sebične namene posameznikov!

Enakopravnost deklet v naši organizaciji naj kaže tudi slovenski ženi lepšo bodočnost v življenju. Vzgojiti je treba fante, da bodo videli v dekletih enakovredne družice, tovarišice in prijateljice, ne pa predmet zabave. Mi rabimo samostojno izobraženo kmečko ženo, ki bode vzgajala naš naraščaj k ljubezni do življenja in dela, ki bode podpirala svojega moža

pri njegovem narodnem in političnem delu, ne bode se pa dala izrabljati politikujočim duhovnikom! Naša kmečka dekleta silijo v mesta, v tovarne — mesto da bi ostala doma: koliko apostolskega dela bode tu treba!

Treba bode jutri spregovoriti tudi o sredstvih in načinu organizacije. — Osnovale se bode osrednje društvo za celi Spod. Štajer; podrejena mu bodo večja okrajna področja in pa krajevni odbori. Ti bodo imeli skrbeti za izobraževalno delo v svojem okrožju, bodo se učlanili in podpirali narodna društva, prirejali poučne sestanke in izlete; stopili bodo v prijateljske stike z učiteljstvom in drugimi inteligenti v okraju, da bodo predavali fantom in dekletom o gospodarskih, političnih in kulturnih zadevah. Koliko je še tu nestorjenega dela!

Kako važno je za nas, da se mladina zaposli v svojih prostih urah, zaposli v najlepšem in najplemenitejšem poslu! Izpraznile se bodo oštarije in beznice, izpraznile vasi po noči — a napolnile društvene sobe in šolske dvorane! — Gojila se bode v prvi vrsti vzdržljivost pri pijači in pa varčevanje. Smejal se bode ta ali oni — s tem ne bo nič! Ali pri gorečem in navdušenem delu je vse mogoče; črtajmo z Napoleonom besedo „nemogoče“ iz svojega slovarja! Gradimo od stopinje do stopinje, liki čebele in mravlje — in ko nečeno bode stala ponosna stavba!

Vi vsi „stari“ in vi vsi, ki ste mogli iti v svet, da ste kaj videli in se česa naučili, odpirajte se vam polje obširne, hvaležne delavnosti! Giblje se naša kmečka mladina, odločen je njen prvi korak k boljši bodočnosti naroda in lepim ciljem narodne stranke — kdo ji je bližji po svojem mišljenju, rodu, ljubezni do naše slovenske grude ko ti, slovensko izobraženstvo? Kdo ji je bližji ko ti, slovenski dijak? Šli so svoj čas naši študentje po deželi, igrali, peli, tamburali in budili narod. A danes je ta narod v težkih socialnih, gospodarskih bojih — idite na

LISTEK.

V stepi.

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil Fedor Gradišnik. Dalje.

„Nikar se ne boji!“ je rekel vojak mehko in s sladkim smehljajem, na obrazu — dasiravno človek tega smehljanja ni mogel videti, ker se je nahajal najmanj dvajset korakov od nas.

„Mi smo miroljubni ljudje... na potovanju smo od severa proti kubanski pokrajini... denar nam je spotoma pošel, vse svoje premoženje smo zamenjali z jestvinami — in sedaj že dva dni nismo ničesar jedli...“

„Ujemi!“ je dejal dobri mož in zavihtel z roko. Nekaj črnega je frčalo po zraku in je padlo nedaleč od nas na njivo. „Študent“ je planil tja...

„Ujemite še enkrat! — in še enkrat! — Več nimam!...“

Ko je študent pobral to originalno

milosčino, se je izkazalo, da imamo približno štiri funte suhega pšeničnega kruha. Bil je od zemlje umazan in jako trd. Za prvo se nismo dalje brigali, poslednje pa nam je napravilo mnogo veselja. Suh kruh je bolj nasitljiv, kot mehak, ker ima manj mokrote v sebi.

„Tako... in tu...!“ je delil vojak resno koščke. „Pazi! to ni jednako merno! Tebi, nčenjak, se mora kosček odvzeti, sicer ima oni premalo!“

„Študent je brez ugovora vrnil kosček kruha, ki je tehtal približno dva lita — dobil sem ga jaz in ga vtaknil v usta.

In pričel sem zvečiti; komaj sem mogel brzdati svoje zobe, ki bi bili zmožni, semleti kamen. Bilo mi je v veliko naslodo, čutiti krčevito stisnjenje v požiralniku in je polagoma ublaževati. Požir za požir, čudovito topel — nepopisno okusen, je prihajal v žgoči želodec in zdelo se mi je, da se spominja drug za drugim takoj v kri in

mozeg. To tako navadno, mirno in oživljajoče čustvo veselja je ogrelo srce v isti meri, kot se je napolnjeval želodec, in ves moj položaj je bil enak poluspanju. Pozabil sem na strašne dneve kronične lakote in pozabil sem na svoja tovariša, popolnoma zatopljen v čuvstva, ki sem jih užival.

Toda ko sem del poslednje drobničnice v usta, bil sem še silno lačen.

„Ta lopov je obdržal še maslo in nekaj mesa“, je mrmral vojak, ki je sedel pred menoj na zemlji in si gladil z rokami želodec.

„Gotovo, kajti kruh je dišal po mesu... tudi kruha ima gotovo še...“ je rekel „študent“ in tiho pristavil: „Ko bi ne bilo samokresa.“

„Kdo je neki — kaj?“

„Mora biti že kot ubogi bratec Hiob!...“

„Pes je!“ je odločil vojak.

Sedeli smo tesno drug ob drugem in škilili proti smeri, kjer je sedel naš

dobrotnik s samokresom. Od tam ni prišel noben glas, nobeno znamenje življenja.

Noč je razprostrla svoja temna krila nad nami.

Smrtnotih je bilo v stepi — slišali smo svojo lastno sapo. Zdajdaj se je čulo mehanholično žvižganje podlase. Zvezde, te žive nebesne cvetke, so sijale nad nami... Bili smo lačni.

Siponosom pravim: bil nisem niti hudobnejši niti boljši od svojih tovarišev v tej čudežni noči. Predlagal sem jim, da bi ostali in šli nad moža. Nič mu nečemo, samo pojediti hočemo vse, kar bomo našli. Če bo streljal — naj! Izmed treh zadene lahko samo enega, če sploh koga zadene; in če tudi zadene, bo strel iz samokresa težko smrtonosen.

„Le nad njega!“ je dejal vojak in skočil kvišku.

„Študent“ se je dvignil nekoliko počasneje.

delo, na delo! Njiva je izorana, sejte tam, kaj imate, a sejte le najboljše seme! Ne sejte sovraštva, da se ne obrne to sovraštvo proti vam, sejte ljubezen, ki je zmagnujoča in nepremagljiva, sejte strpnost! Vrnili se bodo oni bratje, ki jih je omamilo nemštvo in so jih premotili na višje povelje duhovniki. Ne zapirajte jim duri, vabite jih med se!

Lep in glasno govoreč znak bode dičil prsi člane in članice bodoče mladinske organizacije: na trobojnem pelju zelena deteljica. — Ta pomeni up na boljšo bodočnost slovenskega kmeta — s katero je mogoča tudi boljša bodočnost Slovencev. Iskrene naše pozdrave zborovalcem v Žalcu! **Janko Lešničar.**

Železnica Polzela—Motnik.

(Utemeljevanje predloga dr. Vek. Kukovca v deželni zboru po stenografskem zapisniku). Deželni glavar: Na dnevnem redu je predlog poslanca dr. V. Kukovca zaradi takojšnje gradnje proge Polzela—Motnik. Dam besedo predlagatelju predloga. Poslanec dr. V. Kukovec: Visoka zbornica! Če se pri drugih predlogih povdarja slabo finančno stanje dežele, ne pride to pri tej točki v poštev, kajti v železniški predlogi, ki se je državni zbornici predložila, se povdarja, da se ima ta proga graditi na državne stroške, tako da bi interesentje, zlasti dežela in okraj, bili le v neznatni meri pritegnjeni k doplačevanju. Če pomislite, da bi bila ta proga nadaljevanje že obstoječe deželne lokalne železnice Celje—Velenje, tedaj izprevidite, da že ta razlog govori za uresničenje načrta, saj bi tam že obstoječa deželna železnica postala dobičkonosnejša. Četudi bi vladala različna mnenja glede te zveze alpskih dežel z jugom, ostane za štajerski deželni odbor edino merodajno le vprašanje gradnje te proge po štajerskih tleh in v kolikor je rešiti to vprašanje v korist štajerske dežele. Da sem predlog stavil v označenem smislu, je krivo stališče deželnega odbora štajerskega, glede katerega se je raznesel glas, da se za to v narodnogospodarskem oziru veljavno železniško progo isti nikakor ni zavzel s potrebno skrbnostjo. Po pomoti se je tukaj povdarjalo, da bi bila trgovsko-obrtna zbornica v tem oziru glede imenovane proge zavzela pravičnejše stališče nego deželni odbor. Žalibog moram povdarjati, da je izkazala trgovsko-obrtna zbornica v svoji letošnji izjavi račun tako malo razumevanje glede svojih dolžnosti za pospeševanje blagostanja važnega dela dežele, namreč Savinjske doline, kakor štajerski deželni odbor. Odločno torej pozivam štajerski deželni odbor, naj

upoštevata bujni procvit Savinjske doline v gospodarskem oziru, naj spremeni svoje glede te železnice zavzeto nesrečno stališče vsaj v prihodnje ter naj zastavi vse svoje moči v to, da se železniška proga iz Polzela čez kranjsko mejo proti jugu v najkrajšem času ne le samo obravnava, ampak tudi res izvrši. Predlagam, da se moj predlog odkaže železniškemu odseku. (Se je zgodilo. Op. uredn.)

Politična kronika.

V Celju, 23. oktobra.

u K včerajšnji seji državnega zbora. Slovenski podpredsedniški kandidat Pogačnik in češki Zazvorka sta dobila pri včerajšnji volitvi le po 208, oz. 205 glasov. V Slovanski jednoti vlada veliko ogorčenje zaradi tega, da so nemške stranke navzlic sklepu v konferenci klubovih načelnikov črtale imeni Pogačnik in Zazvorka na glasovnicah. Na ta način sta bila ta dva izvoljena s 100 glasovi manj ko drugi podpredsedniški kandidati. V Slovanski jednoti se bode zaradi te **očividne verolomnosti Nemcev**, katero nemški listi opravičujejo z razburjenjem, ki baje vlada med Nemci zaradi opozicijske taktike Slovanske jednote, stavil predlog, da se naj zastopniki v njej združenih strank sploh več ne udeležijo konferenc klubovih načelnikov. — Veliko pozornost je vzbudilo, da je **Stapinjski** navzlic izjavi v Poljskem kolu, da bode z njim pri volitvi predsednika solidarično postopal, oddal s Slovansko jednoto in Rusini vred prazno glasovnico. — Koncem včerajšnje seje je nemški poslanec Dobernig energično protestiral proti pašalnim **obdolžitvam** ravnatelja praškega železninarskega kartela, **Kestraneka**. Ta je namreč obdolžil v praški sodni dvorani ob priliki obravnave v tožbi posl. Brdlika zaradi razžaljenja časti proti njemu parlament in posamezne poslance podkupljivosti. Dobernigovemu protestu so se pridružili tudi Čehi in Poljaki ter predsednik zbornice Pattai. Ta je pozval Kestraneka, naj bi navedel dejstva in imena in ne samo splošno sumničil. — Vsega skupaj je vloženi sedaj 17 nujnih predlogov, 292 predlogov in 61 interpelacij. **Nujni predlogi** „Sl. kluba“ so sledeči: Hočevar in tt. glede zvišanja tovarnih tarifov na J. ž.; Šuklje in tt. glede priklopljenja Žumberka in še nekaterih krajev, o katerih se ne ve, so li hrvaški ali kranjski, vojvodini Kranjski: Grafenauer in tt. glede uvedbe označila materni jezik mesto občevalni jezik v rubriki pri ljudskem štetju. — Posl. Rybář in tt. so predlagali ustanovitev slovenske obrtne

šole v Trstu. — Posl. Dobernig je interpeliral zaradi premilega disciplinarnega postopanja proti fin. komisarju Povaleju. — V včerajšnji seji je še protestiral pred zaključkom poljski socialist Breiter proti smrtni obsodbi Ferrerjevi.

u Nova koalicija? V zborničnih kuloarjih in tudi že v posameznih dunajskih listih (n. pr. N. W. Tagblatt) se govori o pogajanjih glede nove nemško-češke koalicije, katera so že baje na skrivnem v teku. **Stvar je za nas Slovence zelo važna; naj pazijo naši poslanci!** — Glede eventualne rekonstrukcije kabineta poroča „Brüxer Zeit.“, glasilo nemškega ministra rojaka Schreinerja, da se bode v najbližjem času umaknil Bienenrthov kabinet **uradniškemu ministerstvu**, ki pa bode le prehodno ministerstvo. Ker Slovani absolutno zahtevajo odstop Hochenburgerjev in Schreinerjev (kje pa je ostal Stürgkh?), Nemci pa tega nočejo privoliti, naj obadva odstopita svoja portfelja neutralnim (!) uradnikom, katere bodo potem lažje nadomestili v parlamentarnem ministerstvu drugi močje.

d Vladni predlogi. Vlada je zopet vložila celo vrsto predlogov in postavnih načrtov. Med njimi so seveda zopet stari jezikovni predlogi za kraljevino Češko, zakon o socialnem zavarovanju (glede katerega je sklenila Slovanska jednota, da se ga naj odkaže brez 1. čitanja socij. odseku), ustanovitev italj. pravne fakultete na Dunaju, reforma davka na poslopja, pooblastilni zakon za trg. pogodbe, reforma kazenskega pravnega reda, zvišanje vsote službenih dohodkov, ki se ne sme zarubiti, o sodni praksi pravnih praktikantov, ki niso v sodniški službi, ureditev zvišanja hišno-najemninskega davka itd. Torej dela dovolj. Čudno je, da še ni vložena vladna finančna predloga. Ali se jo Bilinjski boji objaviti, da si je že na njen račun izkazal 40 milijonov primankljaja v proračunu za l. 1910, kar se že leta in leta ni zgodilo?

Drobne politične novice.

Nove koncesije Madžarom? Iz Dunaja poročajo, da se ne da več zabraniti nekih novih vojaških koncesij Madžarom, ki so že dovoljene. To bi pomenilo takojšen padec ministerstva Bienenrth, ker ga potem tudi klerikalci ne bi več podpirali.

d Izročitev hrv. poslancev v Pešti Imunitetni odsek v ogrski drž. zbornici je sklenil na zahtevo hrv. sodišč izročiti posl. Lorkovića, Šurmina in dr. Vinkovića.

Dnevna kronika.

u Za reformo moške obleke se je strnilo več berolinskih umetnikov in pisateljev v posebno društvo. Njihov namen je, prirediti kroj v Rembrandtovem stilu. Pri tem pride rujav in črn žamet v poštev.

u Rauchove denunciacije. Ban Rauch igra ulogo umirajočega. Vse njegovo postopanje zadnjih dni to očividno kaže. Sedaj se je zopet vrgel na ovadustvo hrv.-srbske koalicije. V svojih uradnih „Narodnih Novinah“ z dne 21. tm. je dal objaviti članek, katerega vsebina je sledeča: Supilo je letos šel k dr. Gessmannu na Dunaj ter mu prigovarjal, naj bi se kršč. socialci združili s Hrvati proti Madžarom. Gessmann pa da je izjavil, da se ne more takoj odločiti, in ko je Supilo odšel, je rekel (Gessmann) nekemu politiku, da imajo merodajni činitelji na Dunaju pismo nekega srbskega ministra, da je Supilo zaupnik srbske vlade na Hrvatskem. — Namen tega članka je prozoren: Supilo je danes fakični vodja politike hrv.-srb. koalicije na Hrvatskem. Če njega očrniš, očrniš koalicijo. Očrnuti pa jo treba i nasproti madžarskim i nasproti dunajskim odločilnim krogom. In Rauch misli, da je zadel v črno. A madžarsko časopisje

se iz najnovejšega Rauchovega namena neusmiljeno norčuje. Radovedni smo, kaj poreče Gessmann za svojo osebo!

d Osveta šoferjev. Pariški policijski načelnik Hamelin se je zelo zameril šoferjem, ker jih je v poslednjem času večkrat znatno kaznoval zaradi avtomobilskih prestopkov. Sklicali so shod, po katerem so se demonstrativno odpeljali — okoli 500 avtomobilov — v ulico, kjer stanuje Hamelin. Pred Hamelinovim stanovanjem so začeli vsi šoferji trobiti s svojimi avtomobilskimi trombami in nastala je grozna mačja godba. Policija jih je skušala razgnati. A šoferji so spustili avtomobile proti policiji v divji dir in številni policaji so bežali na življenje in smrt.

d Z letalnim strojem preko Črnega morja namerava poleteti francoski zrakoplovec Gilbert. Dvignil se bo v zrak v Odesi ter bo plul nad morjem k obrežju Male Azije.

d Tarabocchia umirovljen? Obzorjavlja, da pošljejo Tarabocchia v pokoj. Če je to res, potem pomeni to, da iz „veleizdajniškega“ procesa znanega kriminalista že vedo povsod enako ceniti.

Štajerske novice.

z Jutri v Žalec! Pozivamo napredne žalske tržane in okoličane, osobito pa mladino v Savinski dolini, da pohiti jutri v Žalec na mladinski shod. Tudi Celjani, mladi in stari, pohitite jutri v Žalec!

F. S. Šegula za dr. Ploja. Kakšna je kmečka zveza? V četrtkovi številki „Sloge“ našteva bivši urednik „Südt. Presse“ F. S. Šegula zasluge drž. posl. dr. Ploja za Haloze, za regulacijo Drave in še za druge zadeve. Kasneje omenja napade na dr. Ploja v vol. borbi l. 1907 in pravi, da je ostalo širšemu občinstvu docela nerazumljivo, zakaj „nebodigatreba“ Slovenec, Straža in Sl. Gospodar tako ljuto napadajo dr. Ploja. Kasneje spodbija Šegula trditve, da bi bil dr. Ploj l. 1907 izvoljen na programu kmečke zveze, ki je bila takrat še embryo! Zanimivo je, kako piše ta gospod župnik o povodu in današnji uredbi duhovniške kmečke zveze: „V naglici so se — recimo — sestavila pravila po **boljših** vzorih, volilo predsedništvo in **nova** suknjica za staro slovensko geslo je bila gotova. Zdi se mi pa, da kmetska zveza od tistih dob ni napredovala. Ne poznamo pododborov; ni zapisnika udov; ne ve se, kdo je ud, kdo ne; pravno stališče je toraj še vedno nejasno; udnina se ne plačuje, pravila ne izdajajo. In če vsa znamenja ne varajo, prireja se že tudi smrtni udarec za ta ubogi embryo“. G. Šegula ima toliko skušnje in potitične šole, da nimamo povoda dvomiti o njegovi odkritosrčnosti. Dostavili bodemo samo, da se potrjuje s tem naša trditev, da je cela „mogočna“ organizacija kmečke zveze bila torej le na papirju in da so njena organizacija le — farovži. Hvaležni smo tudi g. Šeguli za indirektno priznanje, da se je kmečka zveza v resnici le ustanovila za — reklamo sedaj rojeni „vse-slovenski“ klerikalni stranki. Nič se ne čudimo, da je ta človek silno neprijetno dirnil mariborsko gospodo. kaže namreč poleg navedenega tudi, da je še med našo duhovščino nekaj ljudi, ki še stavijo narodnost nad — klerikalizem. Seveda so bele vrane . .

z Katehete poziva „Sloga“, naj bi poučevali na šulferajnskih šolah veronauk slovenske otroke slovenski. Pa judeževi zlatniki so presvetli — in zato bo ostalo pri starem.

v Iz Maribora. Občinske volitve se z dnevom bližajo in občudovati je treba, s kako vnemo tukašnji Nemci „delajo“ za dober uspeh. Da pa prinesejo dokaz, da jim je resna volja, napraviti v Mariboru „čiste volitve“, se razvidi iz tega le manevra: nekatere občinske uslužbence so poklicali na ma-

In šli smo — skoraj bežali. „Student“ je bil vedno za nami.

„Tovariš!“ mu je zaklical vojak očitajoče.

Motno mrmranje nam je donelo naproti in ostro prasketanje napetega petelina. V tem se je zasvetilo in počil je strel.

(Dalje prih.)

Razstava izdelkov domače obrti se vrši sedaj v Carihu s pomočjo podpor dežele, strokovnih društev in oblasti. Priredila jo je švicarska delavska zveza. Razstava nudi zanimiv pregled švicarske domače obrti in tistih izdelkov, ki se izdelujejo na domu bodisi samo v surovi ali že gotovi obliki za večje tovarne in trgovine (Heimarbeit). Misel za to razstavo je sprožila enaka razstava v Berolinu, katero je obiskalo švicarsko delavsko tajništvo. Podpor so dale zvezne, kantonske in občinske oblasti okrog 22 tisoč frankov. Velike te-

žave je delalo zbiranje razstavnih predmetov; 3—4000 delavcev in obrtnikov na domu se je moralo poiskati v najbolj skritih gorskih kotih. Vsega skupaj se je nabralo 3 tisoč razstavnih predmetov. Največ jih odpada na izdelovanje obleke in perila za trgovine (1000), potem za svilene izdelke (200), na platnene izdelke (20), na bombaževinaste pletenine (30), na vezene (250—300), na izdelke iz slame (150—180), lesene izdelke (450), ure (150). Posameznim razstavljenim predmetom so priloženi natančni izkazi o plačah in delovnih pogojih. Akoravno se ni šlo za nobeno strankarsko prireditev, kaže vendar razstava zelo žalostno sliko socialnega stanja teh revežev, ki pomagajo bogatiti velike trgovce in tovarnarje. Enaka razstava se priredi še v Baslu in ljudski prijatelji upajo, da bo dan s tem marsikateri migljaj za koristno socialnopolitično zakonodajstvo.

giŝtrat in so jim dali podpisati neki reverz, v katerem se obvezujejo, da se ne bodo na nobeden način udeleževali volilne agitacije. Na tem naj vidi prebivalstvo, kako nepristransko dela magistrat, da mu za božjo voljo ne bode mogel nikdo nič očitati, kar bi bilo nekoliko slično volilnemu nepoštenju. Čudno pa je, da magistrat ednemu delu uslužbencev prepove agitacijo, seveda le na videz, drugim in pa višjim uradnikom jo pa dopusti. To je zelo zanimivo. Najbrže so oni, ki se jim je prepovedala agitacija, premalo zanesljivi in uztrajni, da bi mogli kaj opraviti pri volilcih. Čuje se že, da se že nekateri na vse kriplje trudijo pri Slovencih in izlasti pri branjevkah za pooblastila. Mali trgovci in branjevke naj zopet omogočijo nemško zmago. Če pride kateri vas nadlegovat, pokažite mu vrata!

z Kot trst v vetru omahujejo celjski mestni očeti na to in na ono stran, koder pač sapa potegne. Znani dar nemškega šulferajna, ki so ga bili sklenili sprejeti, a ga potem niso, je našel sebi enak sklep. Lansko leto v oktobru so bili sklenili pokloniti 60.000 kron za zidavo otroškega oskrbovališča, a sedaj izvemo, da tudi iz tega nič ne bo. Najprej so iz nekih nepojmljivih „finančnih“ razlogov pustili šulferajnu onih 100.000, namenjenih za lepo urejeno šolo, sedaj pa ne dajo 60.000 K za otroke. Čudno je, da nemški očetje niti za nemško deco nočejo skrbeti. Da od šulferajna nič nočejo vzeti, je čudno, a da nočejo nič dati, je povsem naravno. Iz kake blagajne neki?

z Berači od fare že zopet lazijo po vinskih vrhovih in nadlegujejo kmete za desetino, ki se jej pravi na Štajerskem različno bernja ali zbirca. Te dni po trgatvi že zopet lahko vidiš hoditi kaplana ali mežnarja s kakim putarjem, ki se mu krivi hrbet pod sladkim bremenom. Ljubeznjivo se prismeji gospod in sladko nagovori kmeta: „Smo pa prišli pogledat, kako vam je obrodilo in vidimo, da vam je Bog blagoslovil. Naše prošnje za dež in lepo vreme in procesije ob pravem času so bile uslišane. Bi vas pa prosil, ako...“ „O, seveda, seveda, to pa to“ odgovori nerazsodni kmet, „pri nas so vaši predniki zmiraj kaj dobili“. Kmet izbere najboljšega mošta za — gospoda! — in kaplan se smeji njegovi neumnosti, ker niti ne slutí, da ni primoran dati, ker je duhovnik itak od države plačan. Duhovnik odrine s težko pridelanim kmetovim moštom in misli na Kristusovih besed resničnost, ki privojujejo o onih, kateri ne sejejo, a vendar žanjejo. — Ne bodo te tudi nikdar prešle? ...

z Praktična slovanska solidarnost. Budjeviška delniška pivovarna, koje glavni zastopnik je g. Viktor Rohrmann v Ljubljani (treba jo je razlikovati od meščanske pivovarne v Budjevicah, ki je v nemških rokah, ter daje odstotke čistega dobička „Schulvereinu“ in drugim nemškim bojnim društvom), je darovala družbi sv. Cirila in Metoda od prodanega piva med Slovenci 555 K 40 v in sicer za dobo od 1. aprila do 30. septembra t. l. Kako lepe vsote bi lahko dobivala naša prekoristna šolska družba od tega vzornega slovanskega podjetja, ako bi se ravnali vsi Slovenci po geslu „Svoji k svojim“! Tako pa se iztočijo pri nas ogromne množine tujega piva, a pivovarne podpirajo v zahvalo nemška bojna društva. Baš nedavno je pivovar neke spodnještajerske pivovarne ngodil Roseggerjevi beračiji ter daroval 2000 kron za znani nemški bojni sklad z obljubo, da bo dal zopet toliko, kadar bodo Slovenci popili več piva. Tako se norčujejo iz naše narodnosti Nemci. Čudno se nam zdi, zakaj ni pivo budjeviške Delniške družbe pri

nas bolj razširjeno, ko vendar kvalitativno prekaša nemške izdelke. Dokler naše domače pivovarne — sedaj je le še ena, namreč „Delniška pivovarna“ v Laškem trgu in Žalcu — ne morejo kvantitativno zadoščati potrebam vseh slovenskih dežel, bi rodoljubi morali iskati nadomestila edino le pri slovanski tvrdki, ki tako velikodušno podpira naše narodne potrebe. Vprašamo zastopnika budjeviške delniške pivovarne, zakaj ne upliva na podjetje, da bi na katerikoli način razbremenilo naše gostilničarje, ki imajo gotovo obveznosti napram nemškim pivovarnam. Zakaj njegova pivovarna ne poskrbi gostilničarjem razhladilnih priprav, da bi dosedanje vrnili nemškim pivovarnam. Sploh, zakaj se ne stori vse, da bi se ta izdelek bratskega nam naroda razširil po vsem Slovenskem?

o Iz Središča. Dne 31. okt. t. l. se snide napredna mladina celega ormoškega okraja v Središču v gostilni g. Zidariča, da je konečno dogovorijo svoji organizaciji. Naši vrli organizatorji, na čelu jim odločni mladenič A. Oset iz Št. Jurja ob J. ž., bodo govorili o mladinskem stremljenju, o namenih in ciljih združenja naše napredne mladine v veliko „Spodnještajersko Zvezo“, da bode kot velik narodni steber lažje odbijala vse navale sovražnikov naših in napredka našega z vzglednim rodoljubjem in pošteno obrazbo. Ob tej priliki se bode tudi razgovarjalo in sklepalo o eventualni ustanovitvi sokolske organizacije — bodisi kot odsekov — ali samostalnih sokolskih društev. Doznanlo se je, da tli goreča želja mlajšega narodnega naraščaja kot skrivna iskra po sokolski ideji v srcih večine, samo podpohati jo je treba. Zato bodo ravno pri ti priliki skrbeli znani sokolski organizatorji. Rodoljubi, brez razlike spola in starosti, skrbite že sedaj, vsak v svojem okrožju, z živo besedo in lastnim dobrim vzgledom za mnogobrojno udeležbo. Ker je ravno nedelja, in začetek po večernicah, se lahko vsak udeleži. Izgovori, da ni časa, torej ne veljajo. Zato vsi na krov! Mladinska organizacija naj se širi — čili „Sokol“ dvigaj svoja krila — sebi v ponos — narodu v prid!

o Iz Žalca. V sredo, dne 13. t. m. prirejena „vinska trgatev“ obeh žalskih C. M. podružnic se je obnesla nad vse pričakovanje lepo in dala za obrsklad 105'11 K. Do tega uspeha je pripomogel naš dični sekret, ki je brezplačno koncertiral in žel za precizno in fino prednašane komade mnogo pohvale. Strogi „sudac“ pa je po plačozmožnosti sodil „grabežljivce“ in nabral družbi visoko svoto. Moška in ženska podružnica sta skupno položili kamen na škarpo zoper germanske valove, kar se naj med one beležiti blagovoli kot prihodnjo tek. štev.

o Iz Trbovelj. Za C. in M. družbo se je nabralo na odhodnici gosp. Dolničarja K 870, kar je bilo uposlano družbi na čeku. Odhajajoči je bil vrl narodnjak, in na odhodnici je povdarjal in na srce polagal odbornikom, naj tudi prost. gas. društvo prinese eden kamen za obrambni sklad, kar se bode tudi zgodilo.

z Pod vozom. Včeraj se je bil vsedel neki deček v Celju na soro počasi se premikajočega voza, med tem je pa nekako naravnal, da je vtaknil nogo med kolesne prečke, kar je povzročilo, da ga je kolo potegnilo z voza. Ko bi ne bil nekdo priskočil, bi bil voz vlekel lahkomišelnega dečka s seboj in ga hudo poškodoval. Stariši, svarite otroke in jih opominjajte!

z Saltomortale z lestvice. V Zavodni pri Celju, kjer so še v rabi petrolejke, snaži luči neka ženska, ki se jej je zgodila nesreča, ki bi bila smešna,

ako bi ne znala imeti zlih posledic. Ko je bila zvečer na svoji visoki lestvici zaglobljena v svoje delo, je privozil mimo neki kolesar, ki je pa bil tako blizu lestvice, da se je v temi s kolesom v njo zadel. Žena se tega seveda ni nadejala in je z lestvico vred, ki je prišla iz ravnotežja, strmoglavila na tla. Ko bi bil kolesar tudi padel, bi se ona bila vsaj lahko revanžirala a ker je on zbrnel v gluho noč, je revica padla na tla in se morda nekoliko v notrini poškodovala.

z Iz Trbovelj. Tukaj je umrl včeraj zjutraj vrli član prostovoljnega gasilnega društva v Trbovljah, čevljarški mojster in posestnik Anton Malgaj. Pogreb rajnega se vrši v nedeljo, dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne.

a O okrajnih šolskih nadzornikih. Neki poseben, izjemen stalež imajo okrajni šolski nadzorniki na Avstrijskem. Imenujejo ga za gotovo dobo po navadi za šest let, potem ga pa, ako jim ne prija, odpravijo in postavijo na njegovo mesto drugega, prejšnjega poddanega tovariša. Tako početje seveda vpliva v nekem smislu demoralizirajoče na učiteljski stan in šolo. — Prav unikum so pa naslovi in plače okrajnih šolskih nadzornikov. Ta je bil morda prej profesor in dobiva sedaj še vedno svojo profesorsko plačo, oni pa je prišel iz učiteljskih vrst in mu še vedno plačujejo po tistih predpisih. Tako imata dva uradnika, ki sta na isti stopnji in opravljata enak posel, ter sta morda enako stara po letih in službi, popolnoma druge dohodke. A kdo jih plača? Profesorja država, učitelja pa dežela, slednjič sta pa oba „cesarsko-kraljeva“. A čujte, okrajni šolski nadzornik nima pravice za kako znižano voznino in pravice do kakega činovnega razreda, ali pa celo do priboljška za stare dni. To pa vse v Avstriji! — Mi Slovenci moramo nujno želeči, da se to izpremeni in moramo za prvo vsaj to doseči, da se okrajnih šolskih nadzornikov ne bo iz „višjih“ ozirov samolastno in brez povoda odstavljalo po pretekli njihovi dobi dobi, seveda le — če so zavedni Slovenci in se ne klonejo pritisku.

z Umrl je zadnji pondeljek župnik A. Vojsk pri Sp. Kungoti, star 56 let. Vojsk je rojen Središčan. N. v m. p.!

z V Trnovcih pri Sv. Bolfenku v Slovenskih goricah je izvoljen za župana Jak. Čuček.

z Vinske cene v Halozah. „Str.“ poroča, da ima mošt v Halozah 10—14 stopinj sladkorja, ponekod tudi do 16. plačujejo ga od 9 do 13 krajc. liter.

z Vinske cene v Ljutomerskih goricah so sedaj 30—42 vinarjev liter. Sladkorja je imel mošt povprečno po 17, izjemoma celo do 20°.

z Iz Ljutomera. 17. t. m. se mi je nudila prilika prisostvovati v Ljutomerski Kukovčevi dvorani veseloigri „Prvi“. Da je igra v vsakem oziru dobro uspela, sklepam po splošnem zadovoljstvu, smehu in burnem aplavzu tamkajšnjega občinstva. Usojam si pa v kratkih potezah izreči lastno sodbo, dobljeno pri navedeni igri: V veseloigri „Prvi“ nisem našel globokih misli, a vrli diletantje so jo v celoti tako temperamentno izvajali, da plitva mesta niso prišla do veljave. Triumf je žel g. Horvat, ki je mojstrski igral ulogo g. Platnerja: ljubečega očeta, miroljubnega, a končno energičnega soproga. Njegova partnerica, gđ. Milka Karbova, je dobro preštudirala in se zaglobila v svojo ulogo ter neprisiljeno zastopala mesto žene — Ksantipe. Ne smem pozabiti gđ. Elze Repičeve, ki je z ljubko gracijoznostjo in finostjo igrala najboljšo sestro, hčerko in nevesto. Gđ. Jetici Škrlevčevi, ki je zares pogodila služkinjo, častitamo. Njej gre prvenstvo med igralkami. Izvrsten v mimiki in

igranju je bil g. Muršec; on je s situacijskim humorjem v agentu Schwimmerju pokazal, kaj zna. Njemu gre tudi kot režiserju hvala: poskrbel je za dobro uprizoritev igre in moči posvetil salonskemu opremljenju odra. Kličem mu: „Živite še nadalje umetnosti!“ Talentje gg. Sagaja, Bankarta in Seršena nam obetajo dosti; prvi se je odlikoval s svojim ženijalnim nastopom napram dobrotnikom, drugi je zastopal idealnega prijatelja in dobrega salonskega ljubimca, zadnji je pa s svojim moškim, celo arogantnim značajem privabil mnogo smeha gledalcem. Detektiv, g. Cimerman, je bil na mestu. — Končno želim mladim diletantom procvit v umetnosti ter vzkliknem: „Naprej, naprej, na delo sveto!“ Prijatelj estetike.

d Nemška šola v Velenju je letos tudi malo nazadovala. Vsak kdor pošlje otroka v nemški otroški vrtec v Velenju, se mora „zavezati“, da ga pošlje tudi v nemško šolo, biti pa morajo stariši član „Südmarke“ in „Schulvereina“ in plačati letni prispevek 4 K. — Ustanovitev otroškega slovenskega vrtca je nujna potreba, upamo, da se to vprašanje kmalu ugodno reši.

v Iz Rajhenburga. Vinska trgatev, katero je priredilo pretečeno nedeljo društvo za tujski promet v Rajhenburgu v vseh prostorih restavracije „Unschuld“ je v vsakem oziru vkljub tajnemu in odkritemu rovanju in to od strani, ki bi bile v prvi vrsti poklicane, če ne sodelovati, pa vsaj podpirati, nad vse pričakovanje izborno uspela. Glavna dvorana je bila izpremenjena v predzidanico in je bila okusno temu primerno dekorirana. Trgatev je otvorila vrsta viničarjev in viničark, katere je vodil župan-sodnik, pa ne trški župan, ki ga niti na veselici bilo ni, s svojim tajnikom in dvema beričema. Neprisiljeno veselje je trajalo do ranega jutra in vsi so bili edini, da si je gori omenjeno društvo nanizalo zopet nepozaben, prijeten in prisrčen večer v vrsti svojih, vsem priljubljenih prireditve! Cenjeni gostje so došli iz raznih krajev od blizu in daleč. Posebno moramo omeniti naše zveste Krčane in Videmčane, dalje Sevnice in Zidanmoščane ter edinega Brežičana g. Zupana. Precej dragih gostov je došlo iz Zagreba. Z vso ogorčenostjo pa moramo javno ožigosati brezbriznost, da celo nasprotstvo domačinov, kateri so se izkazali s svojo — odsotnostjo. Društvo, ki je ustanovljeno za prosep in razvitek trga in okolice, bi pač zaslužilo več zanimanja in podpore od onih, ki imajo od tega v prvi vrsti dobiček: od gostilničarjev, trgovcev, obrtnikov in posestnikov. Zahvaliti se pa moramo mnogim dobrotnikom, ki so darovali tako obilo dobrega grozdja, kakor č. g. župnik Cerjak in njegov brat, dr. Schmirman, gospa Kacjanova in g. Lenard, ter sodelovalcem g. Rainerjevi, gđ. Scheligovi, dalje g. Marinču, Kacjanu in Lenardu. Končno opozarjamo že zdaj prijatelje društva, kakor tudi sosedna bratska društva, da priredi društvo za tujski promet v Rajhenburgu v nedeljo, dne 9. prosinca 1910 „planinski sejem“ ter upamo, da se tudi sedanji mlačneži zavedo in izpolnijo svojo dolžnost. Priprave za to prireditve se že zdaj vršijo.

z Iz Slov. Bistrice. Občni zbor „Čitalnice“ v Slov. Bistrici se vrši v nedeljo 24. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu Avstrija. Na dnevnem redu je tudi sprememba pravil. Gostje dobrodošli!

u Iz Maribora. V Thurnovi kletarni uslužbeni delavec Jožef Ribič iz Pobreža se je radi alkoholovega sopuha v kleti onesvestil, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Za Zgornjo-, Spodnjo Poljskavo in Pragersko se ustanovi podružnica Ciril-Methodove družbe. Ustanovni občni

zbor se vrši v nedeljo dne 24. oktobra ob 3. uri popoldne na Sp. Poljskavi v prostorih g. Karola Hrastnik. Na zborovanju govori potovalni učitelj CMD. g. Ivan Prekoršek iz Celja o nalogah slovenske šolske družbe in njenih podružnic. Ker je naša ustanovitev velikega narodnega pomena za te kraje, pričakujemo vsestranske večje udeležbe.

d Ženska podružnica CMD. v Ljutomeru se je ustanovila v nedeljo dne 17. t. m. ob prav lepi udeležbi, Potovalni učitelj g. Ivan Prekoršek je na podlagi statističnih podatkov uradnih ljudskih štetij obširno predaval o nemštvu na Sp. Štajerskem ter govoril na kratko o nalogah, katerim naj posveti narodno ženstvo svojo pozornost. V odbor nove podružnice so bile izvoljene: predsednica ga dr. Grossmanova, namestnica ga Seršenova, tajnica ga Mihaličeva, namestnica gca Jetica Škrlečeva, blagajničarka gca Mara Kocuvanová, namestnica gca Angela Karbova, odbornice gca Olga Cvahte in gca Mimika Smodiš. Novi narodni postojanki mnogo uspehov!

u Iz Gradca. Včeraj se je vnel na graškem južnem kolodvoru eden vagon s pohištvom, ki je prišel iz Maribora. Požar so zapazili ob pol 4 uri popoldne in hvala gre brzi pomoči železniških uslužbencev, da so ga hitro pogasili. Edna vagonova stena in nekaj pohištva je uničeno. Kako je požar nastal se ne ve, sumi se pa, da ga je zakresila iskra iz lokomotive. Vagon je bil šesti v vlaku in ni izključeno, da so začele cunje, ki niso bile s plahto dobro pokrite, tleti.

a Uradni humor. Nekje na Štajerskem je došel za neko zelo znano osebo telegram, a naslov je bil tako nedostaten, da bi v drugem slučaju ne bilo moči najti adresata. Pri takih prilikah se mora seveda vestno ravnati in gledati, da se ali adresat najde, ali pa, da se nedostavljeni telegram pošiljatelju vrne. Telegram je bil tu, naslov ni bil po predpisih, urad se je pa hotel in moral po predpisih ravnati, kaj torej? — No, nič izrednega: Slavni urad je izgotovil „Dienstzettel“, ter z njim javil adresatu, da je za njo prišel telegram, ki ga pa ne morejo dostaviti radi nezadostnega naslova!!! — Sv. Birokracij, usmili se uboge duše!

o Naravni park na Štajerskem. — Društvo „Kosmos“ v Stuttgartu, ki šteje nad 70.000 članov, je sestavilo komite, katerega naloga bo, sklicati za Monakovo sejo, na kateri se bo razpravljalo, kako in kje bi se dali napraviti takozvani naravni parki (Naturschutzpark). Komite se peča z mislijo, da ustanovi take parke po enega na severnem Nemškem, južnem Nemškem in nekje na Gornjem Štajerskem. V to svrhu mislijo na Štajerskem nakupiti 200.000 juter zemlje. Ker bi to bilo za tujski promet velikanskega pomena, se je že podal predsednik dež. društva za tujski promet, dež. odbornik pl. Feyrer v Monakovo, da prisostvuje seji.

V nedeljo popoldne vsi na vinsko trgatv „Bralnega društva“ v Skalno klet!

Kranjske novice.

a Na idrijski državni realki so stalno nameščeni kot profesorji Andrej Plečnik, dr. Karl Lončar, Matija Pirc, Julij Nardin, Baltazar Baebler in kot prava učitelja dr. Jos. Menecij in Kajetan Stranetzky.

a Železniški shod v Krškem se je vršil 10. t. m. Sklical ga je drž. posl. dr. Hočevnar. Na shodu so bili, kakor poroča „Slovenec“, večinoma naprednjaki, ki pa so izrekli dr. Hočevnarju in dr. Benkoviču priznanje, da sta se lotila te zadeve, ker brežiški nemški odbor nič ne dela. Dr. Hočevnar je izrekel upanje, da se bo s skupnim delom doseglo, da bo kmalu tekla ta tretja zveza Dunaj-Trst preko lepih dolenskih krajev.

d Grajščino v Zalogu pri Moravčah, dozdej last klerikalnega poslanca Povšeta, je kupil domačin Anton Pirnat, lastnik grajščine Tuštajn.

Koroške novice.

v Za koroško deželo so predlagali v državnem zboru nekateri posl., da senaj ustanovi posebno poštno ravnateljstvo v Celovcu in strokovna železniška šola ravno tam. Zahtevali so tudi davčno svobodo za dobo 10 let pri nekaterih prezidavah v Celovcu.

v Ubilo je drevo otroka nekemu posestniku pri Grabštanju ki je podiral drevje. Ravno v trenutku, ko je drevo padelo, je priletel otrok.

v Novi župan občine Vernberg na Koroškem, Slovenec Vošpernik, je zahteval od deželnega odbora, naj pregleda računa prejšnjega nemškutarskega župana Oraša, ki so ga Slovenci pri zadnjih volitvah vrgli. Deželni računovodja Kager je konstatiral, da je oddal Oraš blagajno s primanjkljajem do 7000 K. Akte je vzel s seboj v Celovec. Torej nekaj smrdi! No, gospodine Linhart, dajte no v „Štajercu“ kaj o tem povedati! Saj ste lani zaradi župana Kobentarja v Št. Jakob v Rožu po nepotrebnem zlili toliko črnih!

v Celovški „Mir“ je prešel, odkar ga imajo popolnoma v rokah klerikalni fanatiki dr. Brejc, Podgorc in drugi, popolnoma v Slovencev žargon in psuje kakor kak pijani „Čuk“ na vse strani. Tako je nedavno opsoval tajnika C.-M. družbe, a ko mu je ta naznanil, da ga bo tožil, se dela silno začudenega, češ, „gospod Berce kliče torej zoper nas nemške nacijonalce za sodnike“. Aha! Ti gospodje pri „Miru“ so mnehja, da se jih, ker je celovška porota nemško-nacijonalna, sploh od slovenske strani zaradi žalitev ne sme prijeti za ušesa in da potemtakem smejo vsakogar ogovarjati kakor pocestni smrkolihi. Če Vi zahtevate obzirnosti, pa še bodite vi pošteni! Pod krinko narodnega mučeništva ne bodete svojih rojakov brez kazni obrekovali.

Primorske novice.

o Volitve v goriški dež. zbor. Pri volitvah v skupini mest in trgov 21. t. m. je dobil v slov. delu dežele naprednjak Andrej Gabršček 402 proti klerikalcu Fabjanu, ki je dobil 258 glasov. — V laških mestih so bili izvoljeni liberalci s približno 500 glasovi večine.

o S kolajno za zasluge sta odlikovana Jos. Dekleva, c. in kr. stotnik pri 5. topn. polku in Otokar Mały, stotnik, sodnik v Trstu.

o Shoda železniških uradnikov in uslužbencev v Trstu minoli tork se je udeležilo do 300 slovenskih železničarjev. Predsednik je ob tej priliki povedal, da je žel. ministerstvo izjavilo, da ne namerava odvzeti železničarjem voznih ugodnosti. — Sprejela se je resolucija, v kateri se zahteva 20% dunajske stanarine kot stanarinsko doklado za Trst, za dninarje pa 50 stot. draginjske doklade na dan.

o Slovenska kmečka stranka na Goriškem se hoče sedaj v prvi vrsti vreči na strankino organizacijo. Osnovale se bodo krajevne organizacije v

vseh vaseh, kjer je kaj pristašev, dalje tri okrajne organizacije (za Goriško, Kras in Tolminsko); osrednja kot želna organizacija se ustanovi s sedežem v Gorici. „Kmečki Glas“, strankino glasilo, tudi naznanja, da se hoče kmečko stranko očistiti vsakega liberalnega in klerikalnega upliva.

Dopisi.

V zadevi „Veteranskega društva na Ljubnem“ smo dobili še sledeči dopis, ki jasno kaže, da vzbuja nemški komando tega društva med narodom ogorčenje.

Pred letom se je na Ljubnem ustanovilo društvo bivših vojakov takozvano „Veteransko društvo“. Predseduje temu društvu prejšnji orožnik, ki se je na Ljubno priženil, g. Podpečan. Nič ni hudega, ako se ljubi Ljubencem veteransko uniformo nositi in si v ožjem krogu vzbujati spomine na ona leta, ko so služili cesarja. Dobro, če jih veseli. Ali nekaj drugega je, kar razburja slovensko javnost, kar je pravzaprav okandal za narodno gornjo savinjsko dolino. Veteransko društvo na Ljubnem ima nemški komando. Čudili smo se temu, da narodni tržani in okoličani to puste, da delajo celo stafazo takemu društvu, ki ne dovoli naši mili materinščini prostora, kjer ji gre, ampak, ki razširja tuje nemške glasove.

V nedeljo, dne 24. t. m. bode blagoslovljenje društvene zastave. Na to slavnost so povabljene razne korporacije in posamezniki. Le pojdite poslušat nemške „befehle“, tisti, ki ste narodno toliko nezavedni, da s svojo navzočnostjo pri slavnosti podpirate „nemški komando“! Bomo vsaj spoznali naše narodne mladeniče in petolizce tujstva!

Ni izključeno, da morda pride na Ljubno ta dan tudi kako heilarsko društvo. Ker je predsedništvo „Veteranskega društva“ na Ljubnem razpošiljalo tudi nemška vabila na slavnost in moledevalo za žeblje v nemščini, je celo mogoče, da je povabilo kaka nemška društva in nemške posameznike na svojo slavnost.

Povsod se borimo proti navalu nam nasprotnih tujcev, povsod se bojujemo za pravice našega rodu in našega jezika, zakaj bi se tudi v tej zadevi enkrat jasno ne izrekli in dali duška ogorčenju nad takim početju.

V nedeljo tedaj se razvije prapor „Veteranskega društva“ na Ljubnem. Radovedni smo, koliko povabljenih korporacij bo temu činu prisostovalo. Gotovo tista, katerim ugajajo tevtonski glasovi nemške komande. — Taki slavnosti mora biti tudi primerna godba. Pravijo, da je najeta godba gornjegrajske požarne brambe. Dajamo ji nasvet naj igra le same nemske komade; kajti kjer je nemški komando, morajo se svirati tudi samonemški „štiklici“. Slovenske pa shranite za veselice narodnih društev, če bo potreba. Heil Laufen!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Dunajske novice.

z Dunaj, 23. oktobra. Danes se vrši ministerski svet. Oficijozno se zagotavlja, da se ne bodo razpravljale nobene politično važne zadeve. Iz čeških virov se čuje sledeče: baron Bienenrth ne bo danes spravljal vprašanja glede sankcije jezikovnih zakonov v alpskih nemških kronovinah pred ministerski svet, ker se hoče na vsak način izogniti ministerski krizi. Sedaj izdeluje Bienenrth nov načrt za rešitev krize. Hoče namreč že prihodni teden začeti znova s Čehi in Nemci pogajanja glede delazmožnosti češkega deželnega zbora ali pa poskusiti brez ozira na češki deželni zbor z novo češko-nemško koalicijo z natančno določenim delovnim programom. V seji poljskega kluba se je včeraj izrekla želja po delazmožni večini in se je naročilo poljskemu ministru Dulembi, da to željo sporoči ministerskemu svetu.

z Dunaj, 23. oktobra. Bleriot je danes popoldne napravil poskusni vzlet s svojim letalnim strojem, ki je krasno uspel. Popoldne se pelje cesar pogledat ponovnega vzleta.

Premembo sistema ne oseb!

v Brno, 23. okt. „Moravska Orlice“ piše, da se gre sedaj za spremembo sistema ne oseb, zato morajo pri eventualni rekonstrukciji zginiti nositelji protičeškega in protislovanskega sistema sedanje vlade in ministerstvo mora dobiti tako lice, da se bode skladalo s parlamentom in garantiralo za pravično postopanje z vsemi državljani. Ako se to ne zgodi, nima sprememba na ministerskih foteljih nobenega pomena.

Vojaške koncesije Madžarom.

a Budimpešta, 23. okt. „Egyertetes“ je dobil iz visokih vojaških krogov sledeča pojasnila o koncesijah, katere bi cesar dovolil Madžarom glede armade: 1.) Samostojnost ogrskih domobrancev vtoliko, da bi se ne zgubil značaj domobranstva kot dopolnilnega činitelja skupne armade. 2.) Ustanovitev samostojnega delokroga ogrskega ministra za deželno blambo. 3.) Popolna enakopravnost glede grbov in emblemov. 4.) Madžarski poveljni jezik v ogrskih polkih.

Veselje nad padcem nazadnjaške vlade v Španiji.

o Madrid, 23. okt. Iz vseh mest in krajev države odmevajo glasovi veselja nad padcem Maurove nazadnjaške vlade. V Madridu so trajale demonstrativne izjave veselja nad klerikalnim porazom celo noč.

Politični progoni na Poljskem.

o Varšava, 23. okt. Zapiranje politično prononsiranih Poljakov se nadaljuje. — Včeraj je vlada vtaknila v zapor več uglednih meščanov.

Po svetu.

a Vojašnica se je podrla. Pod prvega nadstropja vojašnice planinskih lovcev v Asiagu v Italiji se je udrl in vse močvito je padlo v prtiličje. Eden korporal je bil takoj mrtev, dva oficirja in 3 vojaki težko, veliko pa lahko ranjenih. Ker Italijani mrlično množijo svoje obmejne posadke, porabijo vsako še tako razklopotano poslopje za stanovanje vojakom.

a Medved na Češkem. Medveda, ki je bil ušel iz menažerije v češke gozdove, kjer je hudo gospodaril, je ustrelil pri Ašu neki bančni uradnik.

a Napredek brezžične telegrafije. V Darley Dale na Angleškem so uredili prvo postajo brezžičnega telegrafa daleč na kopnem. Od tam so poslali že prvi telegram na Nemško.

a Dinamit v Monakovem. Včeraj in predvčeraj so našli v Monakovem dinamit; sumljivo je, da so ga razkrili eden zavoj tudi v justični palači. Misteriozni dogodek se treba raztolmačiti.

a Prusi v turški vojski. V najbližji prihodnosti vstopi v turško vojsko edenajst nemških oficirjev, ki bodo služili kot instruktorji.

a Črnogorski zlati denar. Z novim letom pride v promet zlati črnogorski denar. Naročenih je 30.000 komadov po 20 perperjev (perper je 1 K), 40.000 komadov po 10 perperjev in 300 komadov po 100 perperjev.

o Pregarjanje Bolgarov v Makedoniji. Iz raznih mest Makedonije prihajajo dnevno vesti o napadih na Bolgare in o umorih izvršenih na njih. Sami službeni listi morajo priznati, da je bilo minolega meseca ubitih 14 Bolgarov. Napadi pa so tako česti, da novine beležijo samo najznatnejše. Radi teh zaslédovanj, pred katerimi jih oblasti ne branijo, se je odločilo 200 rodov, da se izselijo iz Makedonije, zlasti kar jih je iz bitoljske okolice. Bolgarska vlada bila je prisiljena zahtevati za Bolgare zaščito pri porti, kar pa ne bo morda nič izdalo. Bolgari se pač zopet bodo morali lotiti četovanja, vsled česar bodo nastali novi nemiri.

Reklamni stolp.

Cena predalu za enkratno
objavo 60 vinarjev.

Kreditno in stavbeno zadrugo „Lastni dom“ v Celju,

Rotovške ulice šte. 12 priporočamo obrtnikom
in trgovcem za nalaganje denarja, za inkaso,
za denarna nakazila in razne kreditne posle.

Naročajte in
razširjajte

„Narodni List“

Lastna zaloga

šolskih zvezkov in
risank

Največja zaloga
tiskovin za pri-
vatnike in urade

Zvezna trgovina, Celje, Rot. ul.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

priporoča izvrstna
spodnještaj. vina.

Najboljši časopis
za inseriranje je

„Narodni
Dnevnik“

Zvezna trgovina v Celju

sprejema naročila
na tiskarska dela

katera so izvršu-
jejo v lastni
Zvezni tiskarni

Najboljše in najcenejše se
kupi steklena in porcelanasta
posoda v narodni trgovini

Fr. Strupi, Celje.

Najboljše orožje
v političnem boju
sta

„Narodni List“
in
„Nar. Dnevnik“

Novosti v pisalnih in
risalnih potrebščinah

Zvezni trgovini
v Celju

po zmernih cenah
se dobijo vedno v

Modni salon za gospode Celje

otvori 1. novembra
v novi posojilnični
hiši na Ringu —
Maks Zabukošek

Na dober razvoj Vašega podjetja

polagamo naj-
večjo vrednost
kajti Vaš pro-
sper je tudi
naš prosper!

K temu bi Vam
naj služil ta re-
klamni stolp z
najgotovjšim
uspehom!

Upravništvo „Nar. Dnevnika“.

a Slov. akad. društvo „Slovenija“
na Dunaju ima I. redni občni zbor v
soboto 23. t. m. ob pol 8. uri zvečer z
običajnim sporedom. Lokal: „Prebater
Bierklinik“, Landongasse 48, VIII.
Gostje dobrodošli! Odbor.

z Slovensko akad. društvo „Iirija“
v Pragi. I. redni občni zbor se vrši
dne 25. oktobra t. l. ob 7. uri zvečer
v prostorih restavracije „Schöbl“. Slo-
vanski gostje dobrodošli! Odbor.

Iz sodne dvorane.

o Paberki za poroto. Za 1. avg.
so uprizorili fantje na Kicarju pri
Ptuj — „Štajerčev“ rajon — veli-
kanski pretep, pri katerem so nekega
moža s krampom ubili; radi tega so
storilca pri zadnjem porotnem zase-
danju v Mariboru obsodili v štiriletno
ječo. 24letni tesar Ivan Kovačič je bil
tudi deležen pretepa in zato so ga
sedaj posadili na zatožno klop. Dolži
se ga, da je z nožem pehnil nekega
Ivana Arnuša v levo roko. Že porotna
obravnavna je dokazala, da sta na Ki-
carju dve stranki, ki živite v vednem
prepiru, ki se je že skoro razvil v
krvno osvetlo. Sodni dvor v Mariboru
je Kovačiča obsodil na štiri mesece
strogega zapora.

o Pazite na otroke! Ko je bila 25
let stara Marija Gorjanec na Cigonci
pri Sl. Bistrici na delu, je utonil njen
dveletni sinček v potoku. Mariborski
sodniki so ji prisodili 1 teden strogega
zapora.

o Surov mladenič. Mariborsko so-
dišče se je pečalo z 22letnim hlapcem
Al. Mlinaričem iz Ljutomera, ki je bil
jezično kuharico Katarino Sever 30.
avg. vrgel s tako silo v tla, da si je
strla eno rebro. Dobil je tri mesece
zapora.

o Nežen oče in mož. 26. in 27.
sept. 1909 je Jakob Črepinko iz Mo-
stečna pretepaval s krepelom svojo
ženo in otroke Marijo, Terezijo in Ja-
koba ter jim grozil z umorom. Pred
mariborskim okrožnim sodiščem niso
hoteli omenjeni štirje nič izpovedati,
ker se bojijo starega. Obtoženec se ni
vedel spominjati, kedaj ravno bi se
bili vršili enaki dogodki v njegovi hiši
„ker se je to godilo prepogosto“. —
Divjak je dobil 4 mesece težke ječe.

Tržne cene.

22. oktobra.

Dunajska borza za kme-
tijske pridelke.

Na borzi danes medla tendenca.
Pšenica za 10 vin. ceneja, rž in oves
za 5 vin., koruza je pa ostala in ječ-
men tudi.

Sladkor. Trst, 22. oktobra:
Centrifuga Pilés prompt K 32 — do K
32 1/4 za odprav. K 31 1/2 do K 32 1/4.
Tendenca brez veselja.

Sladkor. Praga: 22. okt. sur.
sladkor prompt K 25'30, nova kampanja
K 25'35. Tendencia mirna. — Vreme:
deževno.

Budimpešta, 22. okt. Svinjad:
ogrsko stare, težke — do — vin. mlade
težke 147 do 149 vin., mlade, srednje
149—150 v, mlade, lahke 146—150 v.
zaloga 25.326 komadov. Prignano 269
komadov, odgnano 509. Ostalo torej
25.326 komadov. Tendencia trudna.

Budimpešta, 22. okt. Pšenica
za oktober K 14'70, pšenica za april
K 14'35, rž za oktober K 9'74, rž za
april K 10'16, oves za oktober K 7'50,
oves za april K 7'65, koruza za maj
K 6'85.

Pšeničnih ponudb zmerno, veselje
kupiti tudi zmerno, tendenca trudna.
Prometa 20.000 meterskih stotov. Efek-
tivna pšenica 10 vin. ceneja, drugo pa
samo 5. Vreme: kalno in hladno.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v
modernih fazonah in po solidnih cenah.

Prostovoljno gasilno
društvo v Trbovljah
naznanja žalostno vest, da
je preminul danes zjutraj
vrli tovariš

Anton Malgaj
posestnik in čevljarški mojster
v Trbovljah.

Pogreb rajnega je 24. t. m.
ob 4. uri popoldne.

TRBOVLJE, 22. okt. 1909.

Jurist

s prvim izpitom išče službe
kot stenograf (slovensko in
nemško). Naslov pri uprav-
ništvu tega lista.

V nedeljo, dne 24. oktobra t. l.
se vabijo k popoldanski

vinski trgatvi

vsi prijatelji in znanci, katero pri-
redi Mihael Zagode, gostil-
ničar na Cigoncah na Ostrožnem,
kjer se bode nudila plesna in druge
zabave. Torej na veselo svidenje.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, dobrega-
puljenega 2 K, bolj,
šega 2 K 40 h; prima
polbelega 2 K 80 h;
belega 4 K; belega,
puhastega 5 K 10 h;
1 kg velefinnega, snež-
nobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finnega 10 K; najfinjši
drsní puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali
rumenega nankinga, pernica. 180 cm dolga.
118 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm
dolga, 58 cm široka, napolnjen z novim, sivim,
jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem
16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice
po 10 K. 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 8 K,
3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od
12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne
denar. — Cenovnik zastoj in franko.

S. Benisch, Deschenitz, št. 773, Šumava, Češko.

Učenca

za trgovino mešanega blaga,
s primerno šolsko izobrazbo
sprejme tvrdka

Norb. Zanier & sin
Sv. Peter v Savinjski dolini.
505 3-2

Zlato na obroke!

Vsakdo, ki pošlje K 14 —, dobi pristno zlato
„Plaque“-uro, z dvojnimi pokrovom, petletnim
jamstvom in nadalje 14 karatno zlato verižico,
moderne fazone, 56 gramov težko, uradno pun-
cirano, za 150 K na obroke po najugodnejših
pogojih. Plača samo 5 K na mesec, pa bodi
moški ali ženska. Prvi znesek jemljemo tudi
po povzetju. Ogrska industrija ur,
(Ungarische Uhrenindustrie) Ujbanya št. 169 (Ogrsko)
400 10-9

Ure na obroke za vsakogar

Št. 72, pristno 14 kar. z zlatom platirana ura
za gospode ali dame, najfinejše gravirana, z
dobrim kolesjem, tekoča na kamenčkih, 20 K.
Ista z dvojnimi pokrovom 25 K.

Št. 73, pristno srebrna ura za gospode ali dame,
s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, kakor
s konjem, levom, jelenom, ali pokrajno, z
dobro zapinajočo, natančno regulirana 30 K.

Št. 74, zadnja novost: srebrna 4 dnij doča
rem. ura na zapinajočo, ki teče če se enkrat
navije, celih 8 dnij neprenehoma na rubinih,
(na kazalu se vidi njen tek) 35 K.

Št. 75, krasna rem. met. tula ura za gospode
ali dame s 3 pokrovi in pozlačeno krono, za-
nesljivim kolesjem 18 K.

Št. 76, niklasta rem. ura za dečke, odprta,
moderna in lepo gravirana 8 K.

Cene se naj razumejo na mesečne obroke za
komad po 2 K; pri naročitvi se vpošlje polovico
vsote ali se pa plača po poštnem povzetju.
Dunajska tovarna za ure Hinko Weiss, Dunaj
XIV. Pillergasse 1/184.

Mesečno 2 kroni.

36

Vi

prihranite veliko denarja, ako
nakupite za letošnjo jesen in
zimo v **veletrgovski
hiši, R. Stermecki,
Celje.** Vzorci proti vrnitvi
in pošiljatve čez 20 K franko.
Posebno poceni je: 1 kos,
14 m, za 6 prtičev, debe-
lega in najmočnejšega belega
platna samo 16 K.

Dobite za eno krono
moško, žensko ali deško

uro z verižico vred.

Da upeljemo svojo trdiko z urami in dragoc-
nostni vsake vrste v širne kroge, pošljemo
vsakomur, ki pošlje 1 K (tudi v znamkah) za
poslovanje in poštino, elegantno verižico z
ilustrovanim cenikom, kakor tudi navodilo, kako
je zastoj dobiti lepo uro. — Pišite takoj na
Ogrsko industrijo ur (Ungarische Uhrenind.)
Ujbanya št. 169 (Ogrsko). 401 10-9

Suhe gobe

sploh vsakovrstne dež. pridelke
kupi

A. KOLENC v Celju,
„Narodni dom“ in Graška cesta.

Orehe

kupi vsako množino

A. KOLENC v Celju.

Učenec

se sprejme takoj pri

A. KOLENCU v Celju.

Sukna

in modno
blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na češkem.

— Vzorci franko. —

Viktor Bevc

slikar in pleskar v Celju

Savinska ulica šte. 4

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela in jih izvršuje solidno in po zmernih cenah

Sprejemem takoj več pomočnikov.

Razširjajte „Nar. Dnevnik“.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-80

Poštna naročila se izvršujejo točno in solidno.

IVAN RAVNIKAR, Celje

Telefon št. 17.

Graška cesta št. 21.

Telefon št. 17.

priporoča svojo bogato zalogo specerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža in karboleja ter vseh lakov in čopičev. Kupuje in prodaja vse deželne pridelke, ter še posebno priporoča vsem gostilničarjem svojo veliko zalogo kisle in mineralne vode, kakor: Rogaske Radgonske, Preblauerske, Kostivniške slatine, Gleshübler, Gleichberger, Ema- in Konstantia-Quelle. Nadalje domače in ogrske salame, sveži sir, najfinejša francoska namizna ter bučna olja vseh vrst.

Zaloga najfinejšega čaja, ruma, najfinejše pristne slivovke, kakor krajskega brinjevca, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh vrst ter šampanca, katerega dajem pri večjem odkupu po tovarniških cenah, nakar še posebno opozarjam prireditelje raznih veselíc.

Opozarjam kmetovalce na razna jesenska semena, kakor repno, deteljno (rdeči inkarnat in ajdno). Kupujem po najvišji dnevni ceni suhe gobe, pšenico, oves, ječmen ter vse poljske pridelke. Prodajam pravi zabukovski premog (Glanzkohle) po najnižji ceni cele voze in na drobno.

Na drobno in debelo.

Na drobno in debelo.

Štirikrat na teden sveža, doma žgana kava.

Štirikrat na teden sveža, doma žgana kava.

Karol Vanič, Celje

„Narodni dom“

== priporoča ==

Moderno jesensko in zimsko sukno. Najnovejše flanele in barhente. — Preproge, zavese, garniture in odeje

Neprekosljivo v ceni in kakovosti.

12 52-42

VINKO KUKOVEC

stavbni podjetnik, koncesijonirani tesarski mojster, lastnik parne žage in trgovina z lesom na Lavi pri Celju,

se priporoča za prevzete vse v stavbno stroko spadajočih, posebej zlasti tesarskih del. Nakupuje stavbni les po primernih cenah in proti gotovemu plačilu.

14 52-49

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrotelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

56 52-40

POSJOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

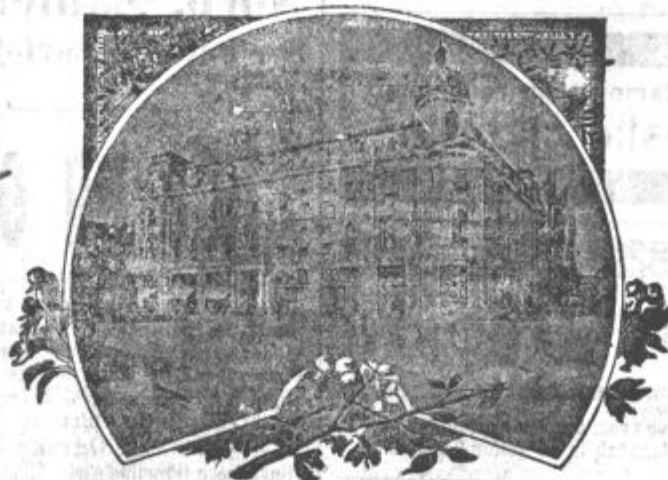
Telefon šte. 22.

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad **4200** zadrušnikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSJOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje** in **praznikov**.

== Poštne hranilnice ček. št. 9579 ==

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po **4 1/2 %**. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti **6 %**, **5 1/2 %** in **5 %** obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

54 72 40

Narodna založba v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj, **Strašno maščevanje**. Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, **Nos**. Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v, po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' economie pratique“, uredil dr. Vekoslav Kukovec (160 strani). Cena 1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetškega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom, zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi zastonj proti povrnitvi poštne.

Največja in najcenejša izber
zaročnih in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

Pozor! Predno si kupite uro, ogledajte si moje veličansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Darujte za Nar. sklad!

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi: 44.437.036 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 98.323.486 35 K. — Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo. — Vsa pojasnila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

261 32-20

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. — Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obcnokoristne namene.

Razširjajte napredna časopisa „Nar. Dnevnik“ in Nar. List“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

Podružnico v Spljetu.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond kron 300.000.

Podružnica v Trstu.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Pošne hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj, tako da dobi na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.]

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in straganje kamena s stroji.]

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in stjenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-
*** laganje napisov v iste. ***

SVOJI K SVOJIM!

Modna trgovina Josipina Podkrajšek

Ljubljana, Čevljarska ulica 2

priporoča svojo bogato zalogo bluz, čepic, spodnjega perila za dame in gospode. — Velika izbira volnenega blaga. — Najnovejši nakit za obleke. — Najmodernejši stezniki. — Reformske hlače za deklice priporočljive za šport in šolo. — Bogata izbira zavratnic in ovratnikov. Zunanja naročila se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

SVOJI K SVOJIM!

! Za jesensko in zimsko sezono !

Prva narodna trgovina Jos. Hočevnar, Celje, Kolodv. ulica šte. 5

priporoča svojo veliko izbir zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke, kakor tudi zimskih in športnih sukenj, svrtnikov itd. po najnižjih cenah. **Pristno angleško in brnsko blago je vedno v zalogi.**

Naročila po meri se izvršujejo po najnovejšem kroju točno in solidno.

Prosim izrezati in spraviti!

Triletna garancija!

Mesto 18 K samo Nikdar več v življenju 8 K.

se vam ne boče nudila prilika, kakor sedaj, da za smešno ceno

samo 8 K mesto 18 K

dobite eno jako lepo gloria-srebrno remontoir-anker uro, jako močno, z dvojnim pokrovom, fino izdelanim strojem in z 10 kamni, z verižico in privescem za 10 kron.

Razpošilja po povzetju tvrdka **ogrška industrija ur** (Ung. Uhren-Industrie) Ujbanya 169, Ogrsko. 440 15-7

Prosim izrezati in spraviti!

Zvezna trgovina v Celju

priporoča sledeče spise:

Pesmi.

Funtek, Luči	K 1-60
Kržišnik, Male pesmi za mladino	—24
Mohorčič, Srbske nar. pesmi	—40
Nova pesmarica	1-60

Leposlovni spisi.

Brezovnik A., Zabavnik	1-40
Mlinarjev Janez	—80
Naš dom, I.—VIII. zvezek, broš. po	—50
Madeži in njih snaženje	1-—
Panslavismus, broš.	—60
Zbirka domačih zdravil	1-—
Red za šolske sluga	—24
Šolski red	—20
Crosby-Furlani, Tolstoj in njegovo poslanstvo	—60

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

Ne zamudite ugodne prilike!

Po najnižjih cenah priporoča

trgovina z železnino **'Merkur'**, P. Majdič, Celje

izvrstne **grozdne mline** z obiralno pripravo, **stiskalnice**, **slamoreznice**, reporeznice, kakor vsakovrstne poljedelske stroje, **peči** vseh vrst, tudi za kurjavo z žaganjem, **štedilnike**, prenosne kotle, kotle za perilo in žganje.

Nepremočljive vozne plohte, umetna gnojila vseh vrst.

V zalogi ima še nekaj mlatilnic, katere oddaja po posebno znižani ceni, da zaloge teh strojev popolnoma izprazne.

Nagrobne križe in svetilke v največji meri.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno z znamko **'tiger'**

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer** v **Spodnji Hudinji** pri Celju — pošta Celje.

Od 1. oktobra 1909 naprej:

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1143 zadrušnikov.
Vplačani deleži K 21.450.—.

■ Ustanovno leto 1881. ■

Rezerv. zaklad K 100.000.—.
Denarni promet v letu 1908
K 2.790.060-77.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po $4\frac{1}{2}\%$ od dne do dne s polletnim kapitalizovanjem. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Hranilne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino. Posojila daje na hipoteke, hipotekarne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je $5\frac{1}{2}\%$ in 6% . Preskrbuje ceno inkaso nakaznic in menic. Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice na razpolago. Posluje vsak dan; posebni pradni dan za stranke pa je izvemši praznike vsak ponedeljek in petek.

Ravnateljstvo:

Predsednik: **Franz Roblek**, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: **Josip Širca**, veleposestnik in župan. Tajnik: **Franz Pikel**, posestnik. Odbornika: **Dr. M. Bergmann**, zdravnik in posestnik; **Josip Žigan**, veleposestnik.